

**Sprawozdanie**  
**z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2007-2015**  
**za rok 2010**

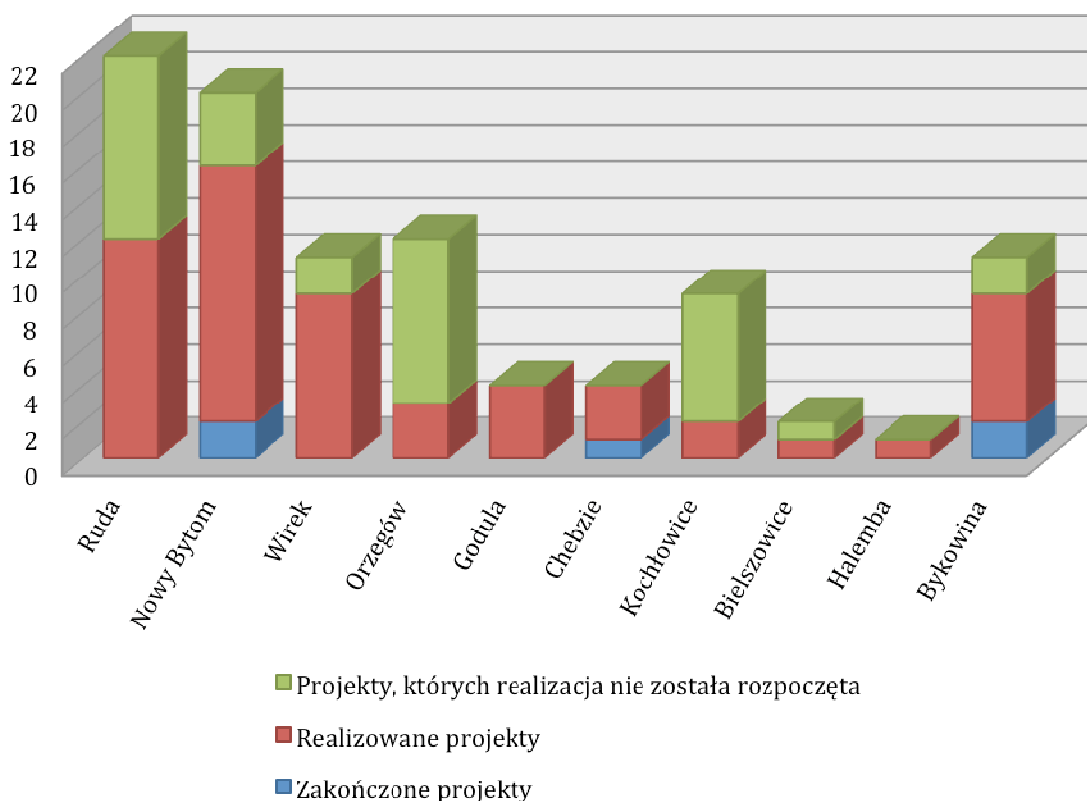
W dniu 25.06.2009 r. Rada Miasta Ruda Śląska przyjęła Uchwałę Nr 827/XLVI/2009 w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2007-2015”. Lokalny Program Rewitalizacji ma charakter otwarty, zakłada elastyczną formułę wdrażania, umożliwiającą dokonywanie zmian celem optymalnej i skutecznej realizacji planowanych zadań. Lokalny Program Rewitalizacji to dokument niezbędny przy ubieganiu się o dofinansowanie projektów z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013: Priorytet VI. Zrównoważony rozwój miast; Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych; Poddziałanie 6.2.1. Rewitalizacja - „duże miasta”.

**Projekty realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, muszą wynikać z Lokalnych Programów Rewitalizacji.**

W Rudzie Śląskiej wyznaczonych zostało 10 obszarów rewitalizacji. Tabela przedstawia całkowitą liczbę projektów, z podziałem na zakończone, realizowane oraz te, przeznaczone do realizacji w następnych latach (ich realizacja nie została jeszcze rozpoczęta).

Nazwa obszaru	Liczba projektów ogółem	Zakończone projekty	Realizowane projekty	Projekty, których realizacja nie została rozpoczęta
Ruda	22	0	12	10
Nowy Bytom	20	2	14	4
Wirek	11	0	9	2
Orzegów	12	0	3	9
Godula	4	0	4	0
Chebzie	4	1	3	0
Kochłowice	9	0	2	7
Bielszowice	2	0	1	1
Halemba	1	0	1	0
Bykowina	11	2	7	2
	<b>96</b>	<b>5</b>	<b>56</b>	<b>35</b>

## Poziom realizacji projektów



Poziom realizacji, stopień zaawansowania i wykonania zadań oraz poszczególnych projektów ujętych w LPR, za rok 2010 przedstawia się następująco:

### I. Obszar Ruda.

1. R4 - *Renowacja i adaptacja obiektów zabytkowego szybu „Mikołaj”*. **Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków** - ze względu na duże nakłady finansowe, organizacje pozarządowe zainteresowane adaptacją obiektów dawnego szybu „Mikołaj” na „Inkubator Sztuki” nie przystąpiły do realizacji zamierzenia. Obecnie poszukiwane są nowe formy zagospodarowania tego obiektu na cele kulturalne zgodnie z założeniami projektu bez udziału miejskich środków finansowych na utrzymanie i zagospodarowanie tego obiektu. Projekt realizowany od roku 2008.
2. R7 - *Rewitalizacja zabytkowej zabudowy osiedla robotniczego przy ul. Staszica od 1 do 15, Kościelnej 2, 4, 6, 8, Wieniawskiego 1, 3, 5, Wolności 33, 35 i 37*. **MGSM „Perspektywa”** - wymieniono pokrycie dachowe budynku przy ul. Staszica 3, 6. Projekt realizowany od roku 2008.



3. R8 - *Rewitalizacja zabytkowego osiedla robotniczego w kwartale ulic Wolności od nr 102 do 114 oraz Raciborskiej od nr 1 do 15. MGSM „Perspektywa”* - wykonano renowację elewacji budynku przy ul. Wolności 104. Wykonano izolację dla budynków przy ul. Raciborskiej 1, 8. Wymieniono zabytkowe drzwi wejściowe w budynku przy ul. Raciborskiej 5, 7, 13. Wykonano dokumentację zagospodarowania terenu Wolności-Raciborska. Wykonano projekt kanalizacji deszczowej Wolności-Raciborska. Projekt realizowany od roku 2007.



4. R9 - *Rewitalizacja kwartału zabudowy przy rogu ul. Matejki 1-1c, Piastowskiej 9. MGSM „Perspektywa”* - wykonano remont kominów w budynku przy ul. Matejki 1.
5. R10 - *Rewitalizacja zespołu budynków z przełomu XIX i XX w. przy ul. Piastowskiej 8, 19 i 25. MGSM „Perspektywa”* - wymieniono pokrycie dachowe oraz zabytkowe drzwi wejściowe budynku przy ul. Piastowskiej 19.
6. R13 - *Rewitalizacja zabudowy przy ul. Skłodowskiej 1-5. MGSM „Perspektywa”* - wymieniono pokrycie dachowe budynku przy ul. Skłodowskiej 3.

7. R16 - *Rewitalizacja kamienic przy ul. Bankowej 9 i 11. MGSM „Perspektywa”* - wymieniono pokrycie dachowe budynku przy ul. Bankowej 9. Projekt realizowany od roku 2008.

## II. Obszar Nowy Bytom.

1. N1 - *Wzgórze nowych idei - rewitalizacja przestrzeni „Rynek - centrum” (I etap).*

**Wydział Inwestycji** - zakończono realizację zadania. Zakres robót obejmował:

- wymianę nawierzchni placu Jana Pawła II, obejmującego strefy Profanum, Sacrum, zespół fontann oraz ulice Ofiar Katynia i częściowo Damrota i Niedurnego o łącznej powierzchni 12 911,05 m<sup>2</sup>,
- budowę nowej fontanny,
- remont istniejącej fontanny,
- wymianę infrastruktury podziemnej (sieci i przyłączy wodno-kanalizacyjnych, sieci i przyłączy gazowych, sieci teletechnicznej),
- oświetlenie terenu,
- nasadzenie drzew (36 szt.),
- wykonanie małej architektury (ławki betonowe - 40 szt., ławki typu parkowego z oparciem - 25 szt., kosze na śmieci - 25 szt., stojaki na rowery - 15 szt.).

Odbiór końcowy nastąpił w dniu 24.08.2010 r.

Przystąpiono do konkursu celem pozyskania dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013. Wniosek złożono 17.08.2010 r. Projekt uzyskał pozytywną ocenę formalną 29.11.2010 r. W roku 2010 konkurs nie został rozstrzygnięty. Projekt realizowany od roku 2008.





2. N4 - *Modernizacja i renowacja zabytkowego osiedla - kolonii robotniczej („Kaufhaus”) przy ul. Niedurnego w Rudzie Śląskiej. Wydział Inwestycji* - kontynuowano prace ziemne, tj. wykonano nowe sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, nowe drogi, ciągi pieszo-jezdne, chodniki. Projekt realizowany od roku 2005.



3. N10 - *Rozbudowa i budowa obiektów sportowych w Rudzie Śląskiej przy ulicy Czarnoleśnej 12. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Wydział Inwestycji* - projekt otrzymał dofinansowanie ze środków EFRR. Środki pozyskano z Regionalnego Programu Operacyjnego WSL na lata 2007-2013 na realizację I etapu zadania. Wykonano boisko do piłki nożnej o wymiarach pola gry 105x68 m o nawierzchni sztucznej trawy wraz z niezbędną infrastrukturą (bramki, piłkochwyty, ławki dla zawodników, ogrodzenie). Projekt realizowany od roku 2007.



4. N12 - *Rewitalizacja kamienicy przy ul. Markowej 5-7. MGSM „Perspektywa”* - wykonano dokumentację projektową, renowację elewacji oraz remont dachu budynku przy ul. Markowej 5-7.



5. N13 - *Rewitalizacja starego osiedla robotniczego przy ul. Parkowej 1-19. MGSM „Perspektywa”* - wymieniono pokrycie dachowe budynku przy ul. Parkowej 15, wykonano instalację gazową i wodno-kanalizacyjną w budynku przy ul. Parkowej 5.
6. N15 - *Rewitalizacja zabudowy w centralnym placu miasta przy ul. Kościuszki 6-12, Wojska Polskiego 16-24, plac Jana Pawła II 4. MGSM „Perspektywa”* - wykonano renowację elewacji budynku przy ul. Wojska Polskiego 16-24, wymieniono instalację wodno-kanalizacyjną w budynku przy ul. Kościuszki 6-12.
7. N16 - *Rewitalizacja budynków pasażu usługowo-handlowego przy ul. Niedurnego 19, 19a, 21, 23, 37. MGSM „Perspektywa”* - wykonano izolację dla budynku przy ul. Niedurnego 19. Projekt realizowany od roku 2007.
8. N17 - *Rewitalizacja zabudowań przy ulicach Czarnoleśnej 47-51 i Kazimierza 7-11a. MGSM „Perspektywa”* - wykonano remont budynku przy ul. Czarnoleśnej 47-51.
9. N21 - *Renowacja Kościoła pw. św. Pawła wraz z wieżą widokową w centrum miasta Ruda Śląska. Parafia Rzymskokatolicka Św. Pawła* - wykonano I etap prac renowacyjnych kościoła św. Pawła w Rudzie Śląskiej Nowym Bytomiu. W 2010 roku dokonano naprawy miedzianych hełmów wieżowych. W ramach przeprowadzonych prac oczyszczono hełmy wieżowe z zabrudzeń i osadów atmosferycznych, zrekonstruowano brakujące elementy ozdobne, kolumnienki, bazy, iglice, gałki. Wymieniono i uzupełniono poszycie w miejscach spękań i uszkodzeń. Nowe elementy miedziane pokryte zostały patyną. Oczyszczono i pozłociono krzyż główny. Ponadto, dokonano renowacji elewacji górnej części wieży kościelnej. Oczyszczono tynk i detale architektoniczne oraz plastyczne z brudu powierzchniowego. Skuto tynki odspojone, spękane i wtórne. Założono wyprawy szlachetne cementowo-wapienne. Zrekonstruowano ozdobne detale architektoniczne w formie płaskorzeźb lwów i aniołów, uzupełniono ubytki rzeźb Chrystusa, Matki Bożej i św. Jana.

Wypełniono rysy i spękania, uzupełniono brakujące elementy. Zdemontowano tarcze zegarowe, oczyszczono elementy metalowe, uzupełniono brakujące elementy tarcz zegarowych i ponownie zamontowano.



### III. Obszar Wirek.

1. W1 - *Rewitalizacja historycznego centrum dzielnicy Wirek. Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków* - wykonano renowację elewacji budynku przy ul. 1-go Maja 281 - oczyszczono historyczne elementy wystroju elewacji frontowych na zabytkowym budynku zlokalizowanym w obszarze strategicznym Wirek. Projekt realizowany od roku 2007.



przed renowacją



po renowacji

2. W4 - *Rewitalizacja kwartału zwanego WERDON-em przy ul. Ściegiennego 1, 3-3d, 2-2d, 1-go Maja 254, 256-264, Katowicka 4-10, Zdziebkowskiej 6, 6a. MGSM „Perspektywa”* - wymieniono instalację elektryczną w budynku przy ul. Zdziebkowskiej 6, wymieniono zabytkowe drzwi wejściowe w budynku przy ul. 1-go Maja 260, 262, 264.
3. W10 - *Zastąpienie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu przy ul. 1-go Maja 320. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 1-go Maja 320* - przystąpiono do konkursu celem pozyskania dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013. Do końca roku 2010 konkurs nie został rozstrzygnięty. Projekt realizowany od roku 2007.
4. W11 - *Zastąpienie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu przy ul. 1-go Maja 322. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 1-go Maja 322* - przystąpiono do konkursu celem pozyskania dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013. Do końca roku 2010 konkurs nie został rozstrzygnięty. Projekt realizowany od roku 2007.

#### V. Obszar Godula.

1. G1 - *Rewitalizacja kolonii robotniczej przy ul. Floriana 1-11 i Joanny 2, 4, 6, 8, 10. MGSM „Perspektywa”* - wymieniono pokrycie dachowe budynku przy ul. Floriana 1.
2. G2 - *Rewitalizacja kwartału przy ul. Rencistów 1, 3, 5, 7, 9 i Imieli 4, 6, 8, 10, 12. MGSM „Perspektywa”* - wymieniono przyłącza elektryczne, wyremontowano kominy w budynku przy ul. Rencistów 3.



3. G3 - *Rewitalizacja osiedla robotniczego usytuowanego wzdłuż ul. Goduli 21, 23, 27, 29, 31, 33, Nowaka 1, 6, 8, 10, 12, Kolbego 1 -10, 12, Tiałowskiego 1-8, 10, 12, Czereśniowej 10, 12, 14.* MGSM „Perspektywa” - wykonano roboty drogowe przy budynkach na ul. Tiałowskiego 2, 4, 6.

#### VI. Obszar Chebzie.

1. C2 - *Rewitalizacja kolonii zabytkowych budynków mieszkalnych przy ul. Szafranka 1 i 3, Nowobytomskiej 1-4, Styczyńskiego 6, 6a.* MGSM „Perspektywa” - wymieniono pokrycie dachowe budynku przy ul. Nowobytomskiej 4 oraz wykonano izolację dla budynku przy ul. Styczyńskiego 6. Projekt realizowany od roku 2008.
2. C3 - *Rewitalizacja budynków przy ul. Węglowej 1, 4, 5.* MGSM „Perspektywa” - wykonano roboty drogowe przy budynkach na ul. Węglowej 1, 4.
3. C4 - *Rewitalizacja budynków przy ul. Pawła 5, 9, 17.* MGSM „Perspektywa” - wykonano remont elewacji budynku przy ul. Pawła 9.

#### VIII. Obszar Bielszowice.

BL1 - *Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Paderewskiego 9, 11, 15.* Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa - zdemontowano płyty azbestowe oraz wykonano docieplenie budynku przy ul. Paderewskiego 9. Projekt realizowany od roku 2009.

#### IX. Obszar Halemba.

H1 - *Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Międzyblokowej 5 i 7, Solidarności 11 i 19, Olszynowej 5.* Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa - zdemontowano płyty azbestowe oraz wykonano docieplenie budynku przy ul. Olszynowej 5. Projekt realizowany od 2007 roku.



## X. Obszar Bykowina.

1. BK2 - *Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych osiedla mieszkaniowego przy ul. ZMP 2, 6, 8, 12, 14, 16, 18, 20, 22, ul. Kowalskiego 1-7,9 ul. Gwareckiej 35 i ul. Górnośląskiej 20 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka. MGSM „Perspektywa”* - zastąpiono azbestowe elementy budynku przy ul. ZMP 20-20a materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka.
2. BK7 - *Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Brygadzystów 2, 5, 7, Drozdów 2-4, Grzegorzka 1, 3, 4, 10, 12, Grzegorzka 9 - Gwareckiej 24, Gwareckiej 15, 19, 23, 25, 27, 31, Kanarków 1, 3 - 5, Kombajnistów 2, Kopalnianej 10, 18-20, Korfantego 19, 21, Poloczka 2-4, 12, Skowronków 4, 6, 14, 16, Szramka 1, 3, Sztolniowej 2-4, Szybowej 4, 6, Szpaków 3-5, 9-11-13, 15-17, 25-27, 29-31, 37, 39, 41-43, 47, 49, 51-53, Szygarskiej 2, Wilka 5, 6, 7, 8, 10, Zgrzebnioka 2, 4, 8, 14, 16, 18, 20, 22. Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa* - zdemontowano płyty azbestowe oraz wykonano docieplenie budynków przy ul. Gwareckiej 25 i 27. Projekt realizowany od 2008 roku.



3. BK8 - *Renowacja i modernizacja obiektu przy ul. 11-Listopada 15a w Rudzie Śląskiej - Bykowinie. Wydział Inwestycji* - projekt posiada dokumentację techniczną dla ww. zadania. Projekt otrzymał dofinansowanie ze środków EFRR. Środki pozyskano z w ramach Programu Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na realizację zadania. Podpisana została umowa o dofinansowanie realizacji zadania. Rozpoczęto procedurę przetargową celem wyłonienia wykonawcy. Projekt realizowany od 2007 roku.

## Podsumowanie

Rewitalizacja jest procesem długoterminowym, jest to system działań mających na celu przywracanie do życia i zrównoważony rozwój określonych terenów i obszarów, które utraciły dotychczas pełnione funkcje np.: społeczne, gospodarcze. Rewitalizacja terenów miejskich oraz przemysłowych stanowi ważny element procesu odnowy miasta takiego, jakim jest Ruda Śląska. Od 2005 roku w całym mieście łącznie zostało rozpoczętych 56 projektów, w tym w 2010 r. realizowanych było 30 projektów. Większość to projekty składające się z kilku etapów, kilku budynków czy całych kwartałów. Z uwagi na mocno ograniczone środki własne, podmioty wdrażające, wpisane do LPR realizują część projektów etapami (w podziale na lata).

Zdecydowana większość projektów realizowana jest ze środków własnych poszczególnych podmiotów. 1/3 projektów z uwagi na brak środków, przewidziana jest do realizacji w latach następnych. Pomimo ograniczonych środków, udało zrealizować się 5 projektów zostało zrealizowanych w całości, są to:

- N1 - *Wzgórze nowych idei - rewitalizacja przestrzeni „Rynek - centrum” (I etap),*
- N12 - *Rewitalizacja kamienicy przy ul. Markowej 5-7,*
- C1 - *Rewitalizacja rejonu ulicy Pawła,*
- BK1 - *Przywrócenie funkcji rekreacyjnych - Budowa obiektów sportowych w Rudzie Śląskiej - Bykownie,*
- BK9 - *Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, wraz z utylizacją azbestu przy ul. Poloczka 3.*

Rewitalizacja miast to zadanie wielce złożone, wymagające bowiem pogodzenia wymogów architektonicznych, historycznych, społecznych, komunikacyjnych i inne szczególnie trudne do rozwiązania są problemy społeczne, rewitalizacja bowiem często łączy się z funkcjonalnymi lub przestrzennym wykluczeniem dotychczasowych mieszkańców/użytkowników z rewitalizowanego obszaru. Wymaga to prospołecznego rozwiązania tego problemu, co nie jest zadaniem łatwym i wymaga nie tylko środków finansowych, ale i szeregu kompromisów, które determinują splecione efekty rewitalizacji.

Istotną barierą w holistycznym podejściu do oceny społecznych efektów rewitalizacji jest odnotowywana na różnych szczeblach niewiedza w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem i ładem przestrzennym. Wynikają stąd wielkie zagrożenia wynikające z „niewiedzy o niewiedzy”. Dotyczy to także decyzji w obszarze rewitalizacji podejmowanych w oparciu o niepełną lub nieprawdziwą informację.

Jednym z ważnych warunków intensyfikacji rewitalizacji jest edukacja w tym zakresie i to na różnych jej szczeblach. Istotna jest bowiem świadomość, że na funkcjonowanie gospodarki istotny wpływ ma racjonalne, funkcjonalne przestrzenne zagospodarowanie kraju, co napędza rozwój społeczno-gospodarczy. Edukacja społeczna w tym zakresie może stanowić przeciwwagę dla narastającej tolerancji dla chaosu przestrzennego, marnotrawstwa, społecznej dezintegracji itp. Niedostatki edukacyjne w tym zakresie tworzą podłoże dla nieufności wobec przedsięwzięć realizowanych

w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, mimo iż jest to niezbędna forma aktywności gospodarczej, podnosząca efektywność inwestowania i gospodarki. W tej mierze organizacje pozarządowe mogłyby stanowić swego rodzaju czynnik inspirujący i monitorujący realizację takich przedsięwzięć.